

12. Tebe je uzvisil Jêzušek nôjprvi
ar na tebi stočil zâdju kaplu krvi.
13. Ti si jemu bilo trda postelica,
trda postelica, trda blazinica.
14. Namêsto vajuša tmova koruna,
a pod križum doli zemla krvi puna.
15. Poglej, tužen ÷lovek, dê bi našel toga
med ludmi živuči ki bi fćinil 'voga
16. Kak Jêzušek mili iz milošće vêrne
za nas práh zemêlski, ÷rveke nevêrne,
17. Ki nam daje zdrávej i hránu sakomu,
ki nas je zêl z roki duhu nečistomu,
18. Ki je stvoril zemlu i nebêsku diku,
najzâdje ÷lovêka na svoju priliku.
19. Išće se ne pláčeš, o ti grêšna duša,
gda vidiš na križu miloga Jêzuša!
20. Proti nam je nagnul svoju svêtu glávu,
se nas milo zove pod svoju obrambu.
21. Po kršćajskih cirkvaj ovo je znamenje
pak i na vulicaj svêti križ se dêne.
22. Matere i oci dêćicu vućiju
i svêtoga križa na jih podeliju.
23. Vojski komendêri sobom ga imaju
i težáki f polu jega zazávaju.
24. To je od svêtoga križa dosta reči.
Ki si ove rêči oče k srcu zêti.
25. Sigdar naj šetuje pod križ pred Jêzuša,
tam ufaje nájde saka grêšna duša.
26. Ar i s križum Jêzuš k onomu šetuje
štêri z čistim srcem jega uzvišuje.
27. Dosti se jih nájde pod nebom visine
ki svêtoga križa zahman ná se prime.
28. Bole da ga ne bi majka porodila
takšu tužnu dušu ká bi tó fćinila!
29. Nêgda nas je fkanil hudi duh po drêvi
da je dál naj vgrizne jabuke ôn Êvi.
30. Svêti križ nas križaj vezda i saki ÷as
kaj hudi duh nebu imal oblast nad nas!
31. Po svêtom su križu si vêk srejni bili,
ar su križno drêvo za pomoć prosili.
32. Anda zdravo budi, o križ, ti naš znamen,
ti si nam spasêje za se vêke. Amen!

ORGULJE

Orgulje u Varaždinskim Toplicama

Božena Filipan, Varaždinske Toplice

1. Simpozij

o graditeljskom opusu Antona Roemera
u Hrvatskoj uz koncerte na restauriranim
orguljama u Varaždinskim Toplicama.

Koncerti iz programa *Varaždinskih baroknih večeri* priređuju se već treću godinu i u župnoj crkvi Sv. Martina u Varaždinskim Toplicama. U toj barokiziranoj građevini izvanredne akustike, održana su ove godine tri koncerta iz toga programa, od toga su dva orguljaška posvećena djelu Antona Roemera. Na dan otvaranja, 23. rujna nastupio je ovdje biranim programom *Simfonijski puhački orkestar hrvatske vojske* pod ravnanjem maestra **Mladena Tarbuka**.

1. H. Purcell – 6. stavak iz *Ode sv. Ceciliji*
2. Buxtehude – *Toccata F* – dur
3. J.S. BACH – *Air* iz treće suite za orkestar
4. G.F. Händel – 5. stavak iz *Muzike na vodi (all Hornipe, Bouree, Air, Menuet, La Rejouissance)*
5. J.S. BACH – *Simfonijska* iz 1.-6. kantate.

U sklopu ovogodišnjeg festivala, održan je 1. i 2. listopada u Varaždinskim Toplicama i međunarodni simpozij o graditeljskom opusu austrijskog orguljara Antona Roemera s posebnim osvrtom na restauraciju njegovih orgulja u Varaždinskim Toplicama. Sastavni dijelovi simpozija bijahu orguljaški koncerti i prateća izložba dokumenata i literature o spomenutom graditelju i njegovom djelu. Stoga je simpozij održan u baroknim prostorima starogradske cjeline u čijem se sklopu nalazi i župna crkva. Izložbe su, prema koncepciji Božene Filipan, zajednički ostvarili: **Jagoda Meder, Wolfgang J. Braun i Božena Filipan** uz tehničku pomoć kulturnoanimatorske i tehničke službe **Specijalne bolnice** Varaždinske Toplice, *Turističke zajednice* Varaždinske Toplice i restauratora. Jagoda Meder radila je fotodokumentaciju i protokole pod vodstvom pok. prof. Ladislava Šabana, Wolfgang J. Braun svojom je fotodokumentacijom prikazao cijeli proces restauracije topličkih orgulja, a Božena Filipan izbor iz arhivske građe i literature.

Direktor *Zavoda za zaštitu spomenika kulture* prof. **Ferdinand Meder**, otvorio je izložbu uz stručni osvrt na provedeni projekt Zavoda i značenje lokalne akcije za restauriranje Roemerovih orgulja.

Nakon uvodnih riječi direktora *Festivalskog vijeća* **Vladimira Kranjčevića**, započeo je radom simpozij pod vodstvom mr. **Zdravka Blažekovića**.

U radu simpozija sudjelovali su stručnjaci različitih profila. Prvog dana je **Jagoda Meder**, povjesničarka umjetnosti, prikazala "Opus Antoniusa Roemera u okviru hrvatske orguljaške baštine." Zatim je dr. **Christopher Kent**, orguljaš, dao "Osobni pogled na interpretaciju britanske glazbe 17. i 18. stoljeća u odnosu na orgulje Antoniusa Roemera u Varaždinskim Toplicama". Potom je prof. **Andelko Klobučar**, također orguljaš i jedan od kolaudatora restauriranih orgulja, iznio "Impresiju orguljaša o opusu Antoniusa Roemera u Varaždinskim Toplicama". Drugog dana je restaurator **Wolfgang Braun** prikazao svoj rad i značajke orgulja izlaganjem "Restauracija Roemerovih orgulja u Varaždinskim Toplicama i značajke njihova zvuka". **Božena Filipan**, psiholog, osvijetlila je "Psihološko-socijalne i kulturne odrednice djelovanja Antoniusa Roemera u Varaždinskim Toplicama".

Poslije svake cjeline razvila se vrijedna stručna rasprava o problemima restauracije i ugađanja starinskih glazbala, o mogućoj povezanosti češke i austrijske orguljarske škole te o potrebi istraživanja na području Češke, osobito orguljarskog djelokruga Roemerove orguljane u Brnu, a potaknuto je i rješavanje likovnih restauratorskih radova u našoj zemlji.

Na kraju je zaključeno da će radovi sa skupa biti objavljeni i na svjetskim jezicima te će biti izrađen međunarodni projekt za proučavanje i restauraciju povijesnih glazbala. Nadalje, predlaže se *Državnoj upravi za zaštitu spomenika kulture i prirode* da u okviru *Restauratorskog zavoda* osnuje likovne radionice za restauraciju baroknih orgulja.

Simpozij je ovjenčan orguljaškim koncertima s posebno biranim programima njemačkog orguljaša prof. Christoph **Bosserta** i engleskog orguljaša dr. Christoph **Kenta**.

Christoph Bossert, orgulje
(SR Njemačka)

Thomas Tallis Offertory *Felix namque*
(oko 1505.-1585.)

Johann Jakob Froberger *Toccata per elevatione*
(1616.-1667.)

Matthias Weckmann *Canzona*
(1619.-1674.)

Anonymus *Koncert u G-duru*
(Preradba J.S. BACH) *(Allegro)*
Adagio
Allegro

Johann Ludwig Krebs *Aus der Klavier-Übung*
(1713.-1780.) *Allein Gott in der Höhn sei*
Ehr
Praembulum
Fughetta
Bicinium
Choral

Johan Sebastian Bach *Fuga u c-molu*
(1685.-1750.)

Jan Pieterszoon Swelinck *Hexachord Fantasia*
(1562.-1621.)

Christopher Kent, orgulje
(Velika Britanija)

William Byrd *Fantasia in C*
(1543.-1623.) *Ut re me fa sol la*

Orlando Gibbons *Plainsong Fantasia*
(1583.-1625.) *Fantasia of Four Parts*
(Parthenia)

Thomas Tomkins *A ground*
(1573.-1656.)

Matthew Locke *Voluntary in A minor*
(1622.-1677.) *(Melothesia)*

Henry Purcell *Voluntary in D minor*
(1659.-1695.) *Voluntary in G*

Maurice Greene *Voluntary No. 8 in C minor*
(1695.-1755.) *Largo-Vivace*

Thomas Roseingrave *Fugue I in F minor* (1728.)
(1688.-1755.)

William Hine *Flute Piece*
(1687.-1730.) *(Harmonia Sacra*
Glosteriensis)

Georg Friedrich Händel *Fuga III in Bb*
(1685.-1759.) *Fuga IV in B minor*

Zahvaljujući njihovoj virtuoznoj izvedbi, a posebno znalačkom pristupu maestra Bosserta glazbala, Roemerovo je umjetničko ostvarenje predstavljeno u ljepoti, plemenitosti i bogatstvu tonova i boja.

U obrazloženju nagrade "Ivan Lukačić" prof. Ch. Bossertu istaknut je njegov "birani program za Roemerove orgulje u Varaždinskim Toplicama".

2. U Varaždinskim Toplicama restaurirane su orgulje Antona Roemera iz 1765. godine

Tijekom godine 1993., upravo 60 godina nakon što u ovome časopisu bijaše objavljena prva vijest o djelu austrijskog orguljara Antona Roemera u Varaždinskim Toplicama, ostvarena je uz restauraciju i revitalizacija njegovih orgulja iz godine 1765. Ovo povijesno glazbalo zaštićeno je od samovoljnih postupaka orguljara najprije 1975. naredbom Nadbiskupskog duhovnog stola, a sljedeće godine i rješenjem Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture kao pokretni spomenik međunarodnoga značenja. Restauracija takvoga glazbala zahtijevala je stručne predradnje kakve tada nisu provedene zbog neprihvatljivih uvjeta orguljarske tvrtke, pa se uslijed toga nije ostvarilo niti planirano sufinanciranje iz republičkih izvora. Orgulje su ostale zanemarene sve do 1990. godine, kada se na poticaj Komisije za kulturu Mjesne zajednice Varaždinske Toplice, i potom obnovljene Općine Varaždinske Toplice, pokreće zakonski postupak za restauraciju ovih orgulja najviše spomeničke vrijednosti. Odbor za obnovu baroknih orgulja, poštujući uvjete Nadbiskupskog duhovnog stola i Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture, vodio je društvenu tromjernu akciju radi prikupljanja sredstava, pribavljanja stručnog elaborata s troškovnikom, a onda i radi uključivanja baroknog glazbala u programe Varaždinskih baroknih večeri.

Informaciju o austrijskom graditelju Antonu Roemeru i njegovim orguljama dostavili smo Ambasadi Republike Austrije i Austrijskom kulturnom centru u Zagrebu s molbom za sudjelovanje u troškovima restauracije. Uspostavljena je uspješna suradnja i s programskim odborom Varaždinskih baroknih večeri, posebno s predsjednikom prof. **Vladimirom Kranjčevićem** i prečasnim gospodinom **Alojzijem Domislovićem**, čijim smo se posredovanjem povezali s njemačkim diplomiranim restauratorom orgulja **Wolfgangom Braunom**. Stručni pregled orgulja obavili su zajednički 26. rujna 1992. godine prof. **Christoph Bossert** i restaurator **Wolfgang Braun** u nazočnosti direktora Zavoda za zaštitu spomenika kulture, ing. arh. **Željka Trstenjaka** i članova Odbora za obnovu orgulja: prečasnne gospode **Alojzija Domislovića** i župnika **Andrije Jagečića**, te prof. **Božene Filipan**, predsjednice Komisije za kulturu i voditeljice projekta.

Zajednički su potom raspravljani uvjeti Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture, a isto tako razmotrene su i upute prof. Šabana. Prihvaćajući ih, restaurator je izradio stručni elaborat s troškovnikom za pojedinačne radove i skupnom cijenom u iznosu 78.250 DEM.

Na temelju prihvaćenog elaborata restauratorski radovi 1. faze za instrumentalni dio orgulja povjereni su Wolf-

gangu **Juliusu Braunu** (74 63 Rosenfeld, Bickelsberg). Glavni restauratorski radovi obavljani su u Varaždinskim Toplicama od mjeseca lipnja do sredine rujna 1993. a potpuno su dovršeni ove godine. Orgulje su vraćene u prvobitno stanje premještanjem na staro njihovo mjesto uz rub kora, a sviraonik s prednje opet na stražnju stranu orgulja, rekonstrukcijom mjehova i manuala, te repariranjem i restauriranjem svirala.

Skidanjem naknadnih naslaga laka i bronce otkriven je također i barokni izgled kućišta, obojenog u tehnici marmoriranja i s pozlatom.

U financiranju 1. faze restauratorskih radova sudjelovali su uz investitora i: općinski i republički fondovi kulture, radne organizacije, Turistička zajednica Varaždinske Toplice, građani dobrovoljnim prilozima, umjetnici dobrotvornim koncertima, a Republika Austrija pružila je potporu u iznosu 250.000 AS. Uz to je Bolnica za reumatske bolesti i rehabilitaciju, sada Specijalna bolnica Varaždinske Toplice, osigurala za restauratore smještaj i prehranu.

Restaurirane orgulje blagoslovio je preuzvišeni gosp. **Marko Culej** 18. rujna 1993. godine. Zatim su održani kolaudacijski koncerti u sklopu 23. Varaždinskih baroknih večeri, na kojima su nastupili ponajbolji orguljaši iz Hrvatske, Njemačke i Austrije: prof. **Andelko Klobučar**, prof. **Christoph Bossert** i dr. **Johan Trummer**. I ovogodišnji koncerti iz programa 24. Varaždinskih baroknih večeri ponovno su otkrili ljepotu izvornoga zvuka baroknih orgulja, ali i potvrdili vrhunsko restauratorsko ostvarenje.

Sljedeće godine navršit će ove orgulje svojih 230 godina. Naša kulturna javnost duguje slavljeniku uz zasluženu pozornost i obvezu dovršenja likovnog dijela restauracije povijesnog glazbala najviše spomeničke vrijednosti. Ti su poslovi ostavljeni za 2. fazu, kada bi se uz kućište morao obnoviti kor i već dotrajala električna instalacija. Pozivamo cijenjeno čitateljstvo na suradnju.

3. Fond "Ladislav Šaban"

Fond "Ladislav Šaban" osnovan je u Varaždinskim Toplicama u spomen na muzikologa prof. **Ladislava Šabana**, kao znak zahvalnosti za njegovo znalčko zalaganje za zaštitu, restauraciju i revitalizaciju baroknih orgulja Antona Roemera u Župnoj crkvi Sv. Martina. Sredstva toga Fonda namijenjena su istoj svrsi. Općina Varaždinske Toplice otvorila je namjenski račun u Zavodu za platni promet Varaždin:

FOND "LADISLAV ŠABAN" BROJ: 34830-743-9849

Obavijest o tome dostavljena je prijateljima i štovateljima imena i djela prof. Šabana, ljubiteljima barokne orguljske glazbe i prijateljima Varaždinskih Toplica s

molbom da svojim novčanim priložima, umjetničkim, stručnim i znanstvenim djelovanjem pripomognu dovršenju restauratorskih radova na tim orguljama kao i njihovom promicanju u kulturnom životu Hrvatske.

Ovom Fondu je doznačena potpora Republike Austrije u iznosu 250.000 AS, prilozi radnih organizacija i poduzeća, Turističke zajednice Varaždinske Toplice, susjednih općina te dobrovoljni prilozi građana. U korist Fonda odrekli su se svojih honorara kolaudatori orgulja: prof. **Andelko Klobučar** i prof. **Christoph Bossert**, koji je u tu svrhu namijenio i svoje ovogodišnje honorare. Restaurator Wolfgang Braun također je darovao svoje ovogodišnje honorare Fondu, a uz to je besplatno pripremio orgulje za koncerte. Tako su postupili i neki drugi stručnjaci. Svima njima, kao i umjetnicima koji su dobrotvornim koncertima pridonijeli revitalizaciji Roemerovih orgulja najsrdačnije zahvaljujemo!

Nakon simpozija o graditeljskom opusu Antona Roemera u Hrvatskoj javnosti su predstavljeni ciljevi i zadaci ovoga Fonda vezani uz zasluge prof. Šabana za našu orguljašku baštinu. Tom prigodom predloženo je i to da se ubuduće u taj Fond udružuju sva namjenska sredstva za restauraciju povijesnih glazbala, pogotovo orgulja, na području sjeverne i sjeverozapadne Hrvatske gdje je Šaban provodio istraživački projekt Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture. Stoga se sada posebno obraćamo župama koje posjeduju takva glazbala s preporukom da se pridruže spomenutom Fondu, udružujući sredstva prema svojim mogućnostima, radi kasnije restauracije vlastitih orgulja iz toga izvora. Nakon što bude rastauriran veći broj orgulja, organizirat će se ljetni orguljski koncerti i po tim župama. Na taj bi se način potaknuo izletišni turizam s atraktivnim programima upoznavanja naše crkvene spomeničke baštine uz birane orguljske koncerte, ali time bismo ujedno pridonijeli i duhovnoj obnovi naroda ovoga područja.

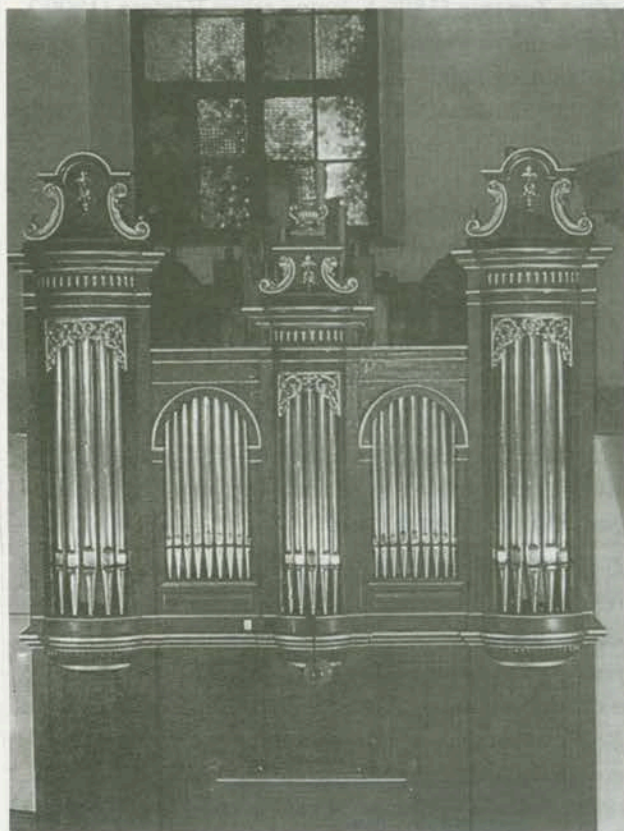
N.B. Uredništvo Sv. Cecilije preporuča ovu akciju, kako radi spašavanja naše kulturne i glazbene graditeljske baštine, tako i radi promicanja crkvene glazbe.

Orgulje Hererer

PRVA HRVATSKA GRADIONA ORGULJA,
HARMONIJA I GLASOVIRA
utemeljena godine 1849.

Tvrtku HEFERER, koja nosi naslov PRVA HRVATSKA GRADIONA ORGULJA, HARMONIJA I GLASOVIRA, utemeljio je 1849. godine MIHAEL HEFERER (1825.-1887.) u Grazu. Od 1868. tvrtka djeluje u Hrvatskoj – prvo u Karlovcu, a od 1870. do danas u Zagrebu.

Poslije Mihaela djeluju još četiri naraštaja Hefererâ: FERDO (1853.-1928.), AUGUST (1881.-1944.) te do danas, IVAN i njegovi sinovi.

Hefererove orgulje u Čučerju

Radionica Heferer sagradila je 262 orgulje diljem cijele Hrvatske te u Bosni i Hercegovini, Sloveniji i Austriji. U zagrebačkim crkvama sagradila je 18 orgulja, a u okolici Zagreba još 29 orgulja.

Kroz dugo razdoblje od 145 godina svojega djelovanja radionica Heferer pratila je i primjenjivala sve umjetničke i graditeljske tekovine koje su povijest i razvoj

europskog orguljarstva nosili sobom – od sustava s mehaničkom svirmom trakturom, tonskim ili registarskim kancelama do pneumatskoga i električnog sustava, od pozitivna do koncertnih orgulja.

Među važnija djela tvrtke Heferer pripadaju orgulje u sljedećim mjestima: župna crkva Veleševac (1874.), župna crkva Donja Stubica (1880.), župna crkva Gradec (1880.), svetište Majke Božje – Marija Bistrica (1881.), kapela Vinski Vrh – Marija Bistrica (1882.), župna crkva Križovljani (1888.), Katedrala Sarajevo (1889.), župna crkva Križevci (1890.), župna crkva Gola (1891.), crkva sv. Katarine – Zagreb (1892.), župna crkva Vrapče (1893.), župna crkva Začretje (1894.), župna crkva Donje Jelenje (1896.), crkva sv. Lovre – Požega (1896.), župna crkva sv. Ivan Zelina (1898.), župna crkva sv. Ivana – Zagreb (1899.), župna crkva Moravče (1899.), župna crkva Županja (1899.), župna crkva Remete (1900.), župna crkva Pakrac (1900.), župna crkva Hrvatska Kostajnica (1901.), Dominikanska crkva – Trogir (1902.), župna crkva Krapina (1903.), župna crkva Ogulin (1903.), župna crkva Đurđevac (1907.), župna crkva Podgora (1907.), župna crkva Ravna Gora (1908.), župna crkva Škrlevo (1908.), Franjevačka župna crkva – Kraljeva Sutjeska (1909.), župna crkva Vrbovec (1909.), župna crkva Tučepi (1910.), župna crkva Petrinja (1913.), župna crkva Virje (1916.), župna crkva sv. Petra – Zagreb (1924. i 1971.), župna crkva sv. Marije – Zagreb (1930. i 1968.), Dječjačko sjemenište na Šalati – Zagreb (1931.), župna crkva sv. Marka – Zagreb (1936.), Franjevačka župna crkva – Mostar (1961.), župna crkva Konjic (1964.), crkva sv. Frane – Šibenik (1969.), kapela Naše Gospe – Zagreb (1970.).

Od 1970. godine radionica Heferer specijalizirala se za restauriranje povijesnih orgulja koje predstavljaju kulturnu baštinu nacionalne vrijednosti; tako je do danas restaurirano 13 orgulja i pozitivna među kojima se nalaze najstarije sačuvane orgulje u Dalmaciji, u crkvi Majke Božje »Gusarice« u Komiži na otoku Visu iz 1670. godine, orgulje u župnoj crkvi u Čazmi iz 1767. godine, orgulje u župnoj crkvi sv. Petra u Svetom Petru u Šumi iz 1780. godine, Nakićeve orgulje u crkvi sv. Frane u Šibeniku iz 1762. godine, orgulje u župnoj crkvi u Milni na otoku Braču iz 1820. godine, pozitiv u Muzeju grada Varaždina iz 1668. godine, pozitiv u župnoj crkvi u Kotarima kraj Samobora iz 1696. godine, orgulje u crkvi Franjevačkog samostana na otoku Visovcu iz 1771. godine.

Tvrtka Heferer primila je za svoja ostvarena djela visoka domaća i inozemna priznanja, među ostalima: u Budimpešti – Velika milenijska izložbena kolajna, u

Osiijeku – Zlatna kolajna, u Zagrebu – Počasna diploma, u Trstu – počasno priznanje Talijanske akademije znanosti i umjetnosti, u Varaždinu – Medalja grada Varaždina.

Prvi ciklus prezentacije Hefererovih orgulja, nazvan ORGULJE HEFERER, obuhvaća pet orgulja iz okolice Zagreba, sagrađenih u razdoblju od 1897. do 1938. godine. Četvere orgulje (Velika Gorica, Sesvete, Čučerje, Vugrovec) pripadaju tipu jednomannualnih orgulja s pedalom i građene su prije svega za liturgijske potrebe tadašnjih župa. Međutim, baš će ova manifestacija pokazati da se na ovim glazbalima mogu izvoditi i najvrednija djela orguljske literature. U naše vrijeme to je važan podsjetnik kakvo kulturno blago posjedujemo i koliku pozornost moramo posvetiti njegovu čuvanju i održavanju.

ŽUPNA CRKVA SVIH SVETIH, SESVETE

Orgulje op. 194. (1906.) su pneumatskog sustava s 11 registara na jednom manualu i pedalu. U novije vrijeme postavljen dodatno električni sviraonik u lađi crkve.

Dispozicija orgulja:

<i>Manual (C-f², 54 tipke)</i>	<i>Pedal (C-d¹, 27 tipaka)</i>
1. Principal 8	10. Subbass 16
2. Gamba 8	11. Oktavbass 8
3. Lieblich gedeckt 8	
4. Dolce 8	<i>Crescendo i</i>
5. Flute harmonique 8	<i>decrescendo</i>
6. Vox coelestis 8	(žaluzije)
7. Regal 4	
8. Fugara 4	<i>Dolce Chor</i>
9. Dublet 2 2/3, 4-5 fach	

<i>Kopule</i>	<i>Kolektivi</i>
Superoktav Coppel	Forte
Suboktav Coppel	Fortissimo

Koncert Anđelka Klobučara 5. 6. 1994.

Girolamo Frescobaldi: *Toccata, canzona i ricercare* (Messa degli Apostoli)

Johann Pachelbel: *Chaconne* u f-molu

Dietrich Buxtehude: *Preludij i fuga* u D-duru (ili g-molu)

Georg Fierdrich Händel: *Koncert* op. 4 u B-duru (Adagio – Allegro – Largo – Allegro)

Franjo Dugan: *Tokata*
 Franjo Lučić: *Fantazija*
 Anđelko Klobučar: *II. sonata* (Allegro – Largetto – Vivace)

ŽUPNA CRKVA NAVJEŠTENJA BLAŽENE
 DJEVICE MARIJE, VELIKA GORICA

Orgulje op. 159. (1897.) su mehaničkog sustava s 10 registara na jednom manualu i pedalu.

Dispozicija orgulja:	
<i>Manual</i> (C-f ⁸ , 54 tipke)	<i>Pedal</i> (C-f ⁰ , 18 tipaka)
1. Principal 8	9. Subbass 16
2. Coppel 8	10. Principalbass 8
3. Aeoline 8	
4. Vox coelestis 8	<i>Kopule</i>
5. Regal 4	Pedal Coppel
6. Flöte 4	
7. Octav 2	<i>Pedalet</i>
8. Cornett 3-fach	Forte (tutti)

Koncert Ljerke Očić-Turkulin 26. 6. 1994.

Girolamo Frescobaldi: *Toccata I* (Knjiga II.) – *Toccata IV*
 Domenico Zipoli: *Sei versi – Largo – Partita in a – Canzona*
 Anonimus (18. st.): Pet jednostavačnih sonata (iz zbirke franjevačkih samostana u Klanjcu i na otoku Košljunu)
 Bernardo Pasquini: *Toccata VII*
 Domenico Scarlatti: *Manuet* u B-duru – *Larghetto* u d-molu – *Gigue* u d-molu – *Suita* u c-molu – *Allegro* u e-molu
 Georg Friedrich Händel: Iz Zbirke *Litolff* Präludium – Rigaudon – Gigue – Zwei Menuette – Air und Double – Sarabande – Fughette
 Georg Andreas Sorge: *Toccata per ogni modo*

ŽUPNA CRKVA SV. FRANJE KSAVERSKOG,
 VUGROVEC

Orgulje op. 205. (1909.) su pneumatskog sustava s 10 registara na jednom manualu i pedalu.

Dispozicija orgulja:	
<i>Manual</i> (C-f ⁸ , 54 tipke)	<i>Pedal</i> (C-d ¹ , 27 tipaka)
1. Principal 8	9. Subbass 16
2. Gamba 8	10. Violonbass 8
3. Gedeckt 8	
4. Dolce 8	<i>Kopule</i>
5. Vox coelestis 8	Superoktav Coppel
6. Fugara 4	Suboktav Coppel

7. Regal 4
 8. Dublet 2 2/3, 4-5 fach
Kolektivi
 Piano
 Mezzoforte
 Forte
 Fortissimo (pedalet)
 Pedal Coppel
Auslöser
Dolce Chor

Koncert Maria Penzara, orgulje i Rahlke Burzevske, mezzosopran 3. 7. 1994.

Girolamo Frescobaldi: *Toccata prima*
 Domenico Zipoli: *Partita in a*
 Franjo Bosanac: *Mia benigna fortuna*
 Dietrich Buxtehude: *Preludij i fuga* u g-molu
 Johann Pachelbel: *Nun lob, mein Sell, den Herrn*
 Tomaso Cecchini: *Hor mai*
 Johann Sebastian Bach: *Preludij i fuga* u f-molu
 Vinko Jelić: *Laetamini in Domino*
 Max Reger: *Improvizacija* op. 65/5 – *Ave Maria* op. 80/5 – *Te Deum* op. 59/12

ŽUPNA CRKVA SV. JURJA MUČENIKA, ODRA

Orgulje op. 248. (1938.) su elektro-pneumatskog sustava s 14 registara na dva manuala i pedalu.

Dispozicija orgulja:	
<i>I. Manual</i> (C-a ³ , 58 tipaka)	<i>II. Manual</i> (C-a ³ , 58 tipaka)
1. Principal 8	8. Geigenprincipal 8
2. Gemshorn 8	9. Flauto 8
3. Gamba 8	10. Aeoline 8
4. Lieblich gedeckt 8	11. Vox coelestis
5. Dolce 8	12. Flauto 4
6. Octav 4	
7. Raushquinte 2 2/3, 2 fach	
<i>Pedal</i> (C-f ¹ , 30 tipaka)	<i>Kolektivi</i>
13. Subbass 16	Mezzoforte
14. Violonbass 16	Forte
	Tutti
<i>Kopule</i>	<i>Crescendo</i>
II – I	(valjak)
I – pedal	
II – pedal	Žaluzije za II. manual
Super II – I	
Sub II – I	I slobodna kombinacija
Super II izgrađeni	
Super II – pedal	Automatski piano prekidač

Koncert **Jasne Šumak-Picek**, *orgulje*
Branke Cvetković, *sopran*
Kristine Beck-Kukavčić, *mezzosopran*
 21. 8.. 1994.

Dietrich Buxtehude: *Toccatà i fuga* u F-duru
 Alessandro Stradella: *Pietà, Signore*
 Ivan Lukačić: *Cantate Domino*
 Johann Sebastian Bach: *Orgelbüchlein* – 2 korala
 Antonio Vivaldi: *Gloria* – Laudamus Te
 Johann Sebastian Bach: *Nun komm, der Heiden Heiland*
 – *Jesu bleibst meine Freude* (iz Kantate 147)
 Wolfgang Amadeus Mozart: *Ave Maria* – *Agnus Dei*
 François-Clément – Théodore Dubois: *Grand Choeur*
 Louis Weber: *Pie Jesu*
 Léon Boëllmann: *Suite gothique* – 2 stavka

**ŽUPNA CRKVA POHODA BLAŽENE DJEVICE
 MARIJE, ČUČERJE**

Orgulje op. 203. (1908.) su pneumatskog sustava s 10 registara na jednom manualu i pedalu.

Dispozicija orgulja:

<i>Manual (C-f[♯], 54 tipke)</i>	<i>Pedal (C-d¹, 27 tipaka)</i>
1. Principal 8	9. Subbass 16
2. Gamba 8	10. Violonbass 8
3. Gedeckt 8	
4. Dolce 8	<i>Kopule</i>
5. Vox coelestis 8	Superoktav Coppel
6. Fugara 4	Suboktav Coppel
7. Regal 4	Pedal Coppel
8. Dublet 2 2/3, 4 fach	<i>Auslöser</i>
<i>Kolektivi</i>	<i>Dolce Chor</i>
Forte	
Fortissimo	

Koncert **Hrvojkje Mihanović-Salopek**, *orgulje*
Želimira Puškarića, *tenor*
 4. 9.1994.

Louis-Nicolas Clérambault: *Introitus*
 Vinko Jelić: *Oculi Tui, Deus* – *Cantate Domino*
 Beno Majer: *Dvije minijature*
 Ivan Lukačić: *Sicut cedrus* – *Cantabo Domino*
 Dietrich Buxtehude: *Preludij* u g-molu
 Dragutin Gaubi: *Pater noster*
 Ivan pl. Zajc: *Zdravo, Zvijezdo mora*
 Anonimus (franjevac iz Franjevačkog samostana u Klanjcu): *Preambulum i fuga* u C-duru
 Alessandro Stradella: *Pietà, Signore*
 François Couperin: *Dialogue* (Suite II)
 J. Čurković: *Marijo, zovem Te*

KONCERTNA DIREKCIJA ZAGREB

MIŠLJENJA - OSVRTI

Reagiranje na članak g. Đure Tomašića

“Amateri ili profesionalni i organizirani
 crkveni glazbenici?”

Eva Kirchmayer-Bilić, Zagreb

U *Sv. Ceciliji* broj 4 iz 1993. god., nemoguće je bilo ne primijetiti i zaobići članak g. Đure Tomašića, zapravo njegovo razmišljanje o položaju, profesiji i udruženju crkvenih glazbenika u Hrvatskoj. Čvrsto vjerujem da njegove riječi nisu “glas vapajućeg u pustinji”, te da ima mnogo, možda zasad samo zainteresiranih, za to pitanje. Oduševilo me da je ovaj problem konačno, a mislim i po prvi puta, iznesen temeljito, iscrpno i potpuno, jer osobno ne pamtim sličan članak u crkvenim časopisima ili tjednicima. Bilo je, istina, vrijednih pokušaja u razgovorima sa kompetentnim ljudima, kao i u nekim člancima, da se javnosti iznesu razlozi i činjenice koje ističu vrijednost i potrebitost liturgijske glazbe.

Željela bih iznijeti i osobna razmišljanja i iskustva u svezi s tim problemom.

Smatram da su župnici prvi odgovorni kako za svoju župu, tako i za glazbu koja se izvodi u njihovim crkvama za vrijeme liturgije. Iz toga proizlazi da bi i sami trebali biti dovoljno upućeni u osnove liturgijske glazbe i pjevanja.

Budući da pripadam mlađem naraštaju, tek sam iz pripovijedanja starijih ljudi čula da se nekada na bogoslovnim učilištima posvećivalo puno više pažnje glazbenoj naobrazbi budućih svećenika, što je rezultiralo ne samo njihovim lijepim pjevanjem i pravilnim izvođenjem gregorijanskih napjeva, nego i jasnom stavu prema liturgijskoj glazbi uopće. Naravno, bit svećeničkog poziva nije isključivo u pjevanju, niti da svi posjeduju darovitost za glazbu, no ako uče poštivati i prihvaćati zakone i propise Crkve o liturgiji, sakramentima i sve ono što obuhvaća njihov studij, onda to zaslužuje i liturgijska glazba, sa svojim itekako argumentiranim propisima. Držim, da su religioznost, stručnost i komunikativnost, koje kao temeljne vrijednosti budućeg etičkog kodeksa udruženja crkvenih glazbenika naglašava g. Tomašić, osnovne vrijednosti i na drugim područjima liturgike, te ako ih se tamo poštuje, nema razloga da se crkvenoj liturgijskoj glazbi pristupa površno, a ponegdje i sa omalovažavanjem.

Orguljaši i voditelji pjevačkih zborova također bi trebali imati osnovno znanje o liturgiji i liturgici, stečeno za vrijeme studija (na Institutu za crkvenu glazbu). Tada, vjerujem, ne bi dolazilo do sporova između župnika i